

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 78

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, APRIL 1ST 1936

LETO XXXIX. — VOL XXXIX.

Trejina vseh ljudi na Senatorji in kongresu umira za boleznijo srca

man so izsiljevali javna WPA dela

London.—Angleški zdravstveni urad je prvič objavil obsežen pregled smrtnih vzrokov s tezadvnimi številkami. Gradivo za pregled so dobili znanstveniki iz podatkov, ki jih imajo razne zavarovalne družbe. Statistika navaja sledeče:

30,000 proti 1 je možnost, da umrete radi strela. Samo en človek izmed 29 umre naravne smrti, to je, od starostne oslabosti. Največji del ljudi umre za bolezni sreca, namreč skoroma tretjina.

Med temi boleznjimi je najbolj razširjena bolezen, ki se ji pravi angina pectoris. Tej bolezni so duševni delavci mnogo bolj podvrženi kot pa delavci, ki delajo z roko. Za tifusom umre vsak 1627. človek, za črnimi kožami pa vsak 79,479.

Ospice poberejo enega izmed 127 zemljanov, in so torej mnogo bolj nevarna bolezen kot pa mislimo. Nasprotno pa zahteva škrlatinka samo eno smrt izmed 495 oseb. Nevaren je tudi oslovski kašelj, ki umori enega človeka izmed 233.

Za davico pa umre že vsak 114 človek. Med 85 smrtnimi primeri gre eden na račun influence, spalne bolezni. Za steklino jih umre 1 izmed 960,000 ljudi.

Bolezen rak pobere vsakega sedmoga človeka na svetu. "Do smrti se napije" le vsaka 9719 oseba, a seveda niso tu upoštene bolezni, ki izvirajo iz prekomernega uživanja alkohola.

Med 85 materami umre ena mati za podornimi boleznjimi, kar je zelo dosti. Otoške bolezni pa umorijo vsakega 31. otroka. Umorjen je vsak 2110. človek, strupene živali pa vsakega 14,000. Za strupenimi živili umre eden vsakih 29,800, zgori pa ena oseba izmed vsakih 7947, a utepi se ena izmed vsakih 749. Od gladu ali žele umre ena oseba izmed 31,787, od marza ena izmed 29,800, od strele umre vsak 48,346. človek, samomori vzamejo vsakega 86. človeka.

Slike Pasijona

Nocjo večer se bodo po cerkveni pobožnosti pri župniji Marije Vnebovzete na Holmes Ave. kazale slike Pasijona v cerkveni dvorani. Vstopnila je samo 15 centov. Vsi dohodki gredo za cerkev. Slike so kot nalač za postni čas, vstopnila je malenkostna, namen plemenit, torej ni vzroka, da se ne bi udeležili. Kdor ne more priti v sredo, naj pride v petek po pobožnosti, ko se bo s slikami nadaljevalo. Slike bo iz prijaznosti kazal Mr. A. Grdina.

Ponarejen denar

Policija je v pondeljek dobila tri razpečevalce ponarejenih 5-dolarovih bankovcev. Vse te aretirane osebe imajo za seboj kriminalen rekord, in so znani roparji in vloženci. Živelj so razkošno in imeli s seboj tudi mlaada dekleta, katera je policija tudi prijela.

Davki

Velike korporacije v Clevelandu so že plačale \$5,000,000 v davkih, in v bodočih štirih tednih pa pridejo na vrsto mali davkopalčevalci. Davčne liste so že bile razposlane po posti.

O povodnji

Da so naši ljudje v Pensylvaniji, v West Virginiji in v Ohio zelo prizadeti radi poplave, je lahko razvideti iz poročil, ki jih pošiljajo tajniki drušev svojim organizacijam kot KSKJ, JSKJ, in SNPJ. Federacija SNPJ v zapadni Pensylvaniji poroča: Ker je radi posledic povodnji potrebna nujna akcija in ne moremo čakati redne seje društva SNPJ v zapadni Pensylvaniji, sklicujeva izredni sestanek te federacije za 5. aprila, ob 10. uri dopoldne v Slovenskem domu v Pittsburghu. Na ta sestanek so tudi povabljeni društveni odborniki vseh društiev v pittsburghški okolici, katerih člani so prizadeti radi povodnji. Odborniki vseh društiev v Pittsburghu in okolici so pozvani, da preiščejo v cenljivo škodo vseh prizadetih članov, da lahko potem na sestanku poročajo, da se potem lahko pravijo poroča glede najnajnejše finančne pomoči, ki jo pričakujemo od SNPJ. Podpisana sta predsednik federacije John Terčelj in tajnik Jakob Ambrožič.

Iz Center, Pa., se poroča: V bližnji naselini Verona, Pa., kjer živi dasti Slovencev, je 61 članov SNPJ prizadetih radi poplave. Nekaj njih hiš je voda odnesla, druge so pa napol potrite in le malo jih je ostalo neupoštevanjih. Po učilah je toliko blata, da je nemogoče hoditi od hiše do hiše.

Suhaska ženske

Mrs. Viola Romans, ki je predsednica ohijske W. C. T. U. ženske organizacije, ki se bori za prohibicijo, je izjavila, da je sklep njih organizacije, da nobena članica ne sme voliti za predsednico Roosevelt, katerega smatrajo odgovornim v prvih vrsti, da so Zednjene države zopet dobile opojno pijačo.

Dionne petorke so postale velik problem kanadske vlade

Ottawa, 31. marca. Kanadsko časopisje poroča, da je prebivalstvo Ontario province v Kanadi nasprotno zahtevi farmarja Oliva Dionne, ki zahteva, da se mu izročijo njegove petorke v lastno varstvo.

Oče slavnih kanadskih petork je pisal pred dvema tednama novemu angleškemu kralju Edwardu VIII., da izda poselje, da se petorke zopet vrnejo njemu. V svojem pismu je trdil, da so otroci privatna lastnina očeta in mater in da država ne more razpolagati z njimi.

Angleški kralj je poslal pismo očeta petork generalnemu governatorju Kanade, ker se sam osebno ne mora pečati z zadetkom. Generalni governor Kanade, kot zastopnik kralja, je poslal pismo generalnemu tajniku Kanade. In generalni tajnik je zopet odpadal pismo očeta petork na podgovrnega province Ontario. Iz njegovega urada je šlo pismo na ministra za javno blagostanje, kjer čaka sedaj rešitev.

Minister za javno blagostanje v provinci Ontario, Mr. Croll, bo odgovoril na pismo farmarja Dionne. To pismo bo šlo na podgovrnega province Ontario, nakar bo poslano na tajnika kanad. dominiona. Ta bo izročil pismo generalnemu governoru, ki ga bo poslal na angleškega kralja.

Zdravniki, znanstveniki in državni oblasti trdijo, da će Dionne ne bi nikdar mogel chraniči petork pri življenju, in da se ima zahvaliti le izredni pomoči kanadske vlade, da so ostali otroci pri življenju.

Kanadske zdravstvene oblasti trdijo, da će se petorke premestijo iz njih sedanjega stanovanja in se izročijo očetu in materi, da bodo zbolele, ako bodo v družinski oskrbi in najbrž umre.

Kanadska vlada bo nasvetovala angleškemu kralju, da se ne ugodi prošnji očeta in mater petork. Kaj bo kralj potem odgovoril, je vprašanje. Vse zdravstvene oblasti so mnenja, da će pridejo petorke v domačo hišo očeta in mater, da ne bodo dobili potrebine in zanesljive postrežbe, da bi živel.

Za gradnjo hiš

Mestna zbornica v Clevelandu je pozvala zvezno vlado, da naredi vendar že konec strajku v stavbinski industriji. Strajk traja že od 2. marca. Gre se radi prenizkih plač, ki jih plačuje zvezna vlada stavbinskim unijiskim delavcem. Na programu je gradnja 300 novih hiš v vrednosti več milijonov dolarjev, toda vse delo stoji, ker se ne morejo pogoditi radi unijiskih plač. Pomanjkanje hiš v Clevelandu je občutno, odkar so v takozvanem "slum distriktu" porušili skoro 500 hiš, ki niso bile več spodbne za človeško bivanje.

Pevski zbor Soča

Pevske vaje za moški zbor pevskega društva Soča bodo noči ob 7:30, pevske vaje za mesani zbor se pa vršijo v četrtek.

Za Kulturni vrt

Oltarno društvo farje sv. Kristine v Euclidu je prispevalo \$5.00 za spomenik Simona Gorčiča. Iskrena hvala.

Usmrtitev odložena za 2 dni

Trenton, N. J., 31. marca. Na dramatičen način je bil Bruno Hauptmann sinčič resen smrt na električnem stolu, oziroma padčalo se mu je življenje za 48 ur, v trenutku, ko je čakal rabelj, da ga pošlje na drugi svet.

Ura smrti je dospela. Hauptmann je pravkar napisal pismo na governora Hoffmana, v katerem se je poslovil od governera in slovesno izjavil svojo nedolžnost. Potem se je pa zgodil zavrel, katerega se je pričakovalo.

Velika porota v Trentonu je zahtevala, da se usmrtitev Hauptmanna odgodi, »vsa za nekaj dni. Ravnatelj zaporov se je podal zahtevi in odložil usmrtitev Hauptmanna za 48 ur. Ravnatelj bi lahko sam preložil usmrtitev do sobote kajti sodnija je naročila, da mora Hauptmann umri v tednu, ki se začne z 29. marcem.

Zahteva velike porote je dosegla v zapore ob 8:05, dočim so nameravali Hauptmanna peljati na električni stol ob 8:20 zvečer. Velika porota se je zvečer v naglici zbrašila in preiskovala življenje nekega bivšega odvetnika Paul Wendela. Kot se je izjavil načelnik velike porote, je Wendel zelo sumljiv in porota bi rada dognala, koliko je resnica na teh sumnjah.

Wendel je baje "priznal," da je on umoril Lindbergh otroka, leta. Od tega denarja dobijo šole \$27,000,000, ki bi sicer morale zapreti. \$18,000,000 dobijo razna mesta in vasi, ki bi sicer morale prenehati s poslovanjem, in \$10,000,000 gre za redil.

"Ali naj zapremo šole v državi Ohio, ali naj pustimo brez posebne, da poginejo od lakote?" je vpraševal Davey. Misili smo na vsakovrstne nove davke, toda edini davek, ki bi prišel v poštev namesto prodajnega davku je dohodinski davek. Ta bi pa državi v najbolj ugodnem slučaju prinesel samo \$20,000,000, dočim potrebuje država \$55,000,000."

Hauptmann je bil že obrtil na glavi, njegove hlake so bile razparane da pride telo lahko v dotik z elektrodi. Ko so mu povodavali, da so mu življenje podaljšali za dva dni, se je bolestno nasmehnil in dejal: "Mislim, da vendar še čaka boljša bočnost."

Pred Hauptmannom so imeli peljati na električni stol nekega morilca Zieda, toda tega je governor Hoffmann v zadnjem trenutku pomilostil za 30 dni.

Hauptmann ni hotel ves dan jesti, in ko so ga vprašali, kaj želi za zadnjo večerje, je rekel, naj jo pošljejo dr. Condonu. Medtem pa je velika porota zborovala do srede zjutraj in neznanila, da se danes dopoldne zopet zbere, da nadalje preiskuje zgodbo bivšega odvetnika Wendela.

Mrtvega so našli včeraj poznega Joseph Matevčiča. Ranjki je bil star 43 let in doma iz vasi Pančuh na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko 1911. Pokojni zapušča tu žalujočo sogrobo Rose, rojeno Smolič, sina Josepha in hčer Wilmo, bratranca Angela Čičigoja, v stare domovini pa mater, brata in štiri sestre. Pogreb se vrši iz hiše žalosti na 2097 North Vine St. pod vodstvom August F. Svetek. Dan naznamo jutri. Naše globoko sožalje družini!

Smrtna kosa

Volivna kampanja v Odvetnik prodajal ateisti resno ogrožajo teklu. Borba med gostilniške licence Youngom in Daveyem in sleparil

Kongresman Stephen Young je včeraj začel s kampanjo, da dobí demokratsko nominacijo za governera napram sedanjemu governoru Martinu Daveyu. Young je govoril pred številno množico včeraj in je zahteval odgovor predstavnika odvetniške pravice v državi Ohio.

Tekom pričevanja je prišlo na dan sledenje: Odvetnik Krider je obljubil nekemu Georgu Drew, 7607 Home Ave., da će mu Drew plača \$500.00, da ga lahko spravi v mestni dom za stare ljudi. Drew je pa imel dobro sprejetje.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da Davey silovito zavavlja vladni denar in da je povzročil \$19,000,000 novih stroškov. Nerednosti so tudi v uradu komisije za prodajo opojne piščice.

Letos pa, ko se bližajo prične volitve, je Davey načrtoval pričetki do prepričanja, da morajo uslužbenici dobiti višje plače.

Velika porota v Trentonu je zahtevala, da se usmrtitev Hauptmanna odloži za dva dni. Ravnatelj zaporov se je podal zahtevi in odložil usmrtitev Hauptmanna za 48 ur. Ravnatelj bi lahko sam preložil usmrtitev do sobote kajti sodnija je naročila, da mora Hauptmann umri v tednu, ki se začne z 29. marcem.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young trdi, da je proti prodajnemu davku, je govoril govor načrtoval za prodajo opojne piščice. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

Young je odgovarjal govoru Daveya po radiu. Izjavil je, da je govor načrtoval za prodajo opojne piščice.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Cleveland, Ohio

8117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznačilih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 centi.

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carrier, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC. Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879

83

No. 78, Wed., April 1, 1936

Izkoriščanje naroda

Max E. Horn, agent za Whitehaven pokopalniške lote v Clevelandu, s katerimi je bilo do 800 naših rojakov osleparjenih na ta način, da so dali premetenemu sleparju svoje knjižice s hranilnimi vlogami, katere so imeli pri slovenski posojilnici, in jim je Horn na račun teh knjižic izdal nekake papirje, s katerimi so bili upravičeni biti po smrti — pokopani na svojem lastnem lotu daleč, daleč od Clevelandova — ta Max Horn je prvi oboženec od velike porote in ki je bil aretiran v zvezi s prodajo posojilniških knjižic in pokopalniških lotov.

Horn Max je bil stavljen pod \$15,000.00 varščine, katere ob času, ko pišemo ta članek, še ni mogel položiti in se nahaja v okrajnih zaporih. Velika porota je obtožila Horna v štirih slučajih in sicer:

"Da je dobival od naših rojakov denar pod napačnimi prevezami, da se je predstavljal kot zastopnik Zedinjenih držav, kar seveda nikdar ni bil. Javna obožnica velike porote specifično označuje, da je osleparil sledče štiri naše rojake: Frank Popotnik, 1118 E. 68th St., Louis Kulovic, 7004 Hecker Ave., Frank Penca, 960 E. 78th St., in John Sporar, 1564 E. 45th St.

Vsi ti rojaki so imeli večje ali manjše vsote v posojilnici, ki je omenjena v svojem poslovanju že zadnjih pet let. Vsi ti naši rojaki so verjeli Hornu, da bodo dobili sto-procentno izplačan denar na svoje hranilne vloge. Izročili so mu knjižice, dobili nekaj dolarjev v gotovini, par pokopalniških lotov — in pri tem je ostalo! Izmed omenjenih šenihčev ni umrl, da bi bil lahko pokopan na svojem lotu, dokim preti prodajalcu-sleparju Hornu precej visoka kazenska izkorisčanje naših rojakov!

Horn je od velike porote obožen, da je na izredno zločinski način znal slepariti naše ljudi, katerim se je predstavljal za zveznegra uradnika, torej za zastopnika ameriške vlade. Povedal je, da kupuje hranilne knjižice slovenske posojilnice za vlado, rekoč, da bo zvezna vlada plačala dolar za dolar, karkoli imajo na posojilnici prihranjene.

Kdorkoli je to verjetno oddal svojo knjižico Hornu, je bil gotovo brez vsakega razuma ali pa je bil pregovorjen potom našega lastnega rojaka, ki je bil v zvezi s Hornom.

Kot smo že večkrat poročali iz zapisnika obravnave pred veliko poroto, se je dokazalo, da so uradniki posojilnice agentom pokopalniških družb dajali imena, naslove in vsote denarja, katerega so imeli naši ljudje vloženega v posojilnico. Tako so ti uradniki posojilnice igrali sleparjem direktno in ravo, kot čitamo v zapisniku velike porote!

"Ameriška Domovina" je tozadnje priobčila pred včetvino poziv na naše slovenske odvetnike, da stopijo skupaj in zaščitijo interes vložnikov posojilnice potem, ko bo velika porota gotova s svojo preiskavo, in ko bodo prišle najbrž na dan stvari, ki bodo pretresle vso slovensko naselbino.

Kolikor se more dosedaj dognati iz poročil v angleškem časopisu, so se godile nezaslišane sleparije z našim narodom glede njegovih hranilnih knjižic pri posojilnici. Ne samo oni, o katerih gre sedaj sumnja, da so sodelovali s sleparji, pač pa tudi ljudje, o katerih se je mislilo, da so izven vsake sumnje, pridejo na vrsto. Že zlepa ni kaka velika porota v Clevelandu zborovala toliko časa radi ene same zadeve, kot je bila sleparja s knjižicami posojilnice. Iz tega je sklepali, da ima velika porota gigantsko delo radi nezaslišane sleparje od strani brezvestnih izkorisčevalcev od strani naših ljudi.

Omenjeni Max Horn, katerega se zaprli, je imel sodelovanje nam poznanih ljudi. Da, predstavljal se je okoli celo, da je "predsednik banke" in da Cleveland Trust Co. garantira vse njegove mahninacije. Horn je legal, ker Cleveland Trust banka ni imela z njim nobene zvez.

Kdo je pomagal Hornu slepariti naše ljudi? Koliko so dobili Hornovi pomočniki za izdajanje naših ljudi? Horn sam ni poznal prej naših ljudi. Pomagali so mu gotovi elementi v naselbini. In naloga velike porote je, da te osebe čim prej pripelje pred sodni stol pravice!

Od povodnji prizadetim je potrebna nujna pomoč

Cleveland, O. — Dnevno čitačimo v časopisih o silni povodnji, ki je grozovito prizadelo države Pennsylvania, Ohio, West Virginia in druge. Brez dvoma je, da je veliko naših Slovencev močno prizadetih. Mnogi so utonili, ko se niso mogli rešiti, drugi so ob vse imetje. Ko človek vse to čita, se mu krči srce ob mislih na grozovito katastrofo. Pomoč je torej tukaj nujno potrebna. A do danes samo čitamo o tem in razen par prispevkov od strani uredništva, da

je pomoč nujna, se ni povzelo še nikakih konkretnih korakov, da bi se kaj pomagalo našim ljudem v tem neznenem položaju, kjer je, kot sem rekel, pomoč nujna.

Mnogo naših ljudi, prizadeti od te katastrofe, je zbežalo in neslo s seboj le to, kar so imeli na sebi. Vse drugo so morali pustiti in bežati pred silnim vodovjem.

Res je, da nujno pomoč nudijo tamozne dobredelne družbe, Rdeči križ in drugi. Tudi vlada

je že priskočila na pomoč v denarju in drugače. Ampak vse to je le delna pomoč. Pisati o tem bi se dalo na dolgo in široko, pa kaj pomaga samo pisare, samo čuvstvovanje in simpatija s temi siromaki. Stvar zahteva akcije in to takojšnje akcije za odpomoč tem sirotinom našim ljudem. Priporočljivo bi bilo, da bi se tako ustanovili pomočni odbori, katerih naloga bi bila, da zbirajo skupaj financo, obleko in živež. Zavedam se, da bodo naše bratske organizacije poskušale doprinesti svoj delež. Vsaka bo v prvi vrsti gledala le za svoje člane, ki so prizadeti. V to akcijo bi pa moral stopevni vsi kot eden, brez ozira na naše mišljenje. Tukaj je potrebna BRATSKA POMOČ. Za-

Torej pojdimo na delo za pomoč tem siromat. Mnogo je slovenskih trgovcev v Clevelandu in ti so pripravljeni darovati za sirote v blagu. Dost je naših trgovcev, ki bodo veliko več žrtvovani izdeluje ničvredno blago, kak kolhoz ne oddaja predpisane količine žita, potem so tja odpodlane specialne de la vsk e mladinske skupine, ki morajo prevzeti odgovornost, da bo podjetje v gotovem času brezhibno funkcijonalno. V isti namen služijo de la vsk e "mobilizacije." Sovjetsko časopisje ne prestano poroča o "mobilizaciji." Nekaj n. pr. bi sovjetti hoteli imeti posekan gozd. Komunistični mladci (komsomolci) tistega okraja tako proglaše "mobilizacijo" svojih članov in gozd posekajo.

Vsi, kateri se čutijo poklicane, direktorji naših domov kot tudi župnije, so pozvani, da ustavne pomočne odbore, katerih naloga bo, da store nadaljnji načrt v določajo centrum, kjer se bo zbiralo blago in vse, kar more kdaj dati: v denarju, živež ali obleki. Pomoč je nujno potrebna, zato glejmo, da hitro pomagamo, ker kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga.

Iz vseh teh pomočnih skupin naj bi se organiziral centralni odbor, ki bi naj skrbel, da bi prišla tak pa pomoč ljudem v resnicu v roke. Imeli smo svoječasno že nekaj sličnega za naše stavkarje in še danes so ti ljudje hvaležni.

Torej pojdimo na delo, ne čakati, da vidimo in slišimo poziv naših ljudi, kateri so prizadeti. Na delo za pomočno akcijo, slovenski Cleveland. Pomoč je nujna in zavedajmo se svoje bratske dolžnosti napram tem trpečim siromakom, prizadeti po državo. Marsikje so vsi tako "navdušeni" za delo, da se vsi priglase k "subotnikom" . . .

V komunističnem raju je delavec podprtven še tudi drugičnim priganjaškim metodam. Pri vhodu v tovarno sta obesene dve tabli: ena rdeča, druga črna. Na črno tablo so zapisani delavci, ki po mnemu vodstva tovarne niso dovolj marljivi, na rdečo pa marljivi delavci. Toda pri tem ne ostane. Delavec, ki je dalj časa na črni tabli, je skoraj odslavljen in vržen na cesto! Delavci, ki so čez teden bili na črni tabli, dobes svojo plačo pri posebnih blagajnih, nad katere stoji napis: "Tu je blagajna za pijance, škodljive in saboterje." Karikature "manj vrednih" delavcev z zasmehljivimi napisi in opazkami so često izobšene po tovarnah in obratih vsem v zasmeh. Komisomolci imajo naloženo, da nabijejo na vrata stanovanja, kjer stanuje "len" delavec s svojo družino, sramotilne napise, ki govore o premali vremenu dotičnega delavca za sovjetsko državo. Tako lahko čitate: "Manija Smirnova je zamudila dva dni, ker se je poročila njena prijateljica. Pfui!" Nad streljem, ki se je pokvaril, najdete zjutraj napis: "Ne delam, ker me je N. N. pokvaril. Kje je šef?" Vsaka izgubljena ura stane državo 8,000 rublov. Hitreje! Hitreje! Hitimo!!!

Nemški pisatelj Klaus Mehnert, ki je mnogo let bival v Rusiji, je 1933 napisal knjigo o sovjetski delavski mladini in pravici, da jo vzgajajo v novi veri, po kateri se stvarjenje sveta pripisuje človeškemu delu. Pri mnogih je našel natiskano sledoč "stvariteljno" formulo: "V začetku sveta je bil kaos, ki ga imenujemo kapitalizem. Tedaj je vladalo suženjstvo in lakota. Potem pa je prišel Marx, Lenin, in Rdeči oktober. Ti so z velikimi žrtvami izvoljenega ruskega proletarijata odpravili kaos v boju z zunanjimi in notranjimi sovražniki. In tedaj je Stalin s petletno ustvaril red, harmonijo in vesoljno pravico, medtem ko ostalih pet šestih sveta še vedno zdihuje pod težo svetovne krize in brezposelnosti, ker ne sprejme odrešenja po komunizmu. Narodi sveta ne bodo poznali ne miru ne sreče, dokler jim ne zasveti odrešilno znamenje srpa in kladiva."

Tako postaja komunizem res nova vera v službi komunizma — milijonsko poslanstvo. Komunistični mogoci pošiljajo zlasti mladino, da vojuje najtežje gospodarske boje za zmago "komunistične revolucije." Posledica je strašna izčrpavost in živčna razvratnost, često tudi blažna napetost teh "prvoboritev."

Ne vrednuje, da bi bil še kdaj takoj težko čakal sobote, kot sem jo zadnji teden. In v svojem življenju mi ni tekel en teden tako počasi kot zadnji. To je bilo radi tistih ugank. Pa ne zato, da bi se bal radi tistih naših, vsaj kar se tiče virzink ne, saj niso tako drage. Druga je pa bila radi nogavice. V svojem navdušenju sem obljudil tisti ženski, ki bo rešila ugank. V pravilno, najboljše in najlepše nogavice. Iz oglasov v našem listu sem videl, da niso tako drage in nekaj parcev takih chiffon ali drugih nogavic bi si lahko prihranil pri cigaretah.

Samo druga beseda za neprestano ovadušto! —

Zlasti mladino znajo komunisti nagnati, da daje od sebe, kar je sploh mogoče. Ako n. pr. kaže podjetje slabo dela, kaka tovarna izdeluje ničvredno blago, kak kolhoz ne oddaja predpisane količine žita, potem so tja odpodlane specialne de la vsk e mladinske skupine, ki morajo prevzeti odgovornost, da bo podjetje v gotovem času brezhibno funkcijonalno. V isti namen služijo de la vsk e "mobilizacije."

Sovjetsko časopisje ne prestano poroča o "mobilizaciji." Nekaj n. pr. bi sovjetti hoteli imeti posekan gozd. Komunistični mladci (komsomolci) tistega okraja tako proglaše "mobilizacijo" svojih članov in gozd posekajo.

Vsak delavec, ki se je izvolil sledoč uradnike: Predsednik Anthony Zakajsek, podpredsednik John Pulaski, blagajnik John Kovach, tajnik Anthony Kosan.

Principi te organizacije so ponovno izvoliti F. D. Roosevelt predsednikom, drugič, izčistiti sedanjo demokratsko vodstvo v Cuyahoga okraju radi njih nezmožnega vodstva in diktatorskih moči. Za zgled najsluži sledoč: v zadnjih dva desetletjih je imelo mesto Cleveland, ki se je baha z nogavicami, ki so veljale (en par), reci in bei: dva tisoč ameriških dolarjev. Zraven je bilo pa še zapisano, da so to najlepše in najboljše nogavice, ki se jih sploh dobi na svetu.

Križ božji, meni pa lasje po konci! Joj mene, je rekla Johana, če se kateri posreči rešiti uganko in te lepo prijazno potipuje za take "najboljše in najlepše nogavice."

Tretjič: demokratični precinkni načelniki naj bi imeli moč, da si izvolijo sami svojega vardenega vodstva. Sedanje vodstvo na sproture temu.

To ni bo proti demokratični organizaciji, ampak bo proti sedanju vodstvu. Vsi, ki se s tem strinjajo, so dobrodošli, da se pridružijo. Članarina je prosta. Tisti, ki bi radi pristopili, naj se zglašijo pri Anthony Zakajšku, 7603 Cornelia Ave., ali pri Anthony Kosan, 1233 E. 58th Street.

A. Z.

"Friends of Roosevelt Club"

Friends of Roosevelt Club 23. varde je v opoziciji sedanju demokratičnu vodstvo v Cuyahoga okraju. Na svoji zadnji seji si je ta klub izvolil sledoč uradnike: Predsednik Anthony Zakajsek, podpredsednik John Pulaski, blagajnik John Kovach, tajnik Anthony Kosan.

Principi te organizacije so ponovno izvoliti F. D. Roosevelt predsednikom, drugič, izčistiti sedanjo demokratsko vodstvo v Cuyahoga okraju radi njih nezmožnega vodstva in diktatorskih moči. Za zgled najsluži sledoč: v zadnjih dva desetletjih je imelo mesto Cleveland, ki se je baha z nogavicami, ki so veljale (en par), reci in bei: dva tisoč ameriških dolarjev. Zraven je bilo pa še zapisano, da so to najlepše in najboljše nogavice, ki se jih sploh dobi na svetu.

Križ božji, meni pa lasje po konci! Joj mene, je rekla Johana, če se kateri posreči rešiti uganko in te lepo prijazno potipuje za take "najboljše in najlepše nogavice."

Tretjič: demokratični precinkni načelniki naj bi imeli moč, da si izvolijo sami svojega vardenega vodstva. Sedanje vodstvo na sproture temu.

To ni bo proti demokratični organizaciji, ampak bo proti sedanju vodstvu. Vsi, ki se s tem strinjajo, so dobrodošli, da se pridružijo. Članarina je prosta. Tisti, ki bi radi pristopili, naj se zglašijo pri Anthony Zakajšku, 7603 Cornelia Ave., ali pri Anthony Kosan, 1233 E. 58th Street.

IZ DOMOVINE

—V Ljubljani je umrl g. Martin Novak, blokovnik južne železnice v p.

—Zlata poroka stare poleške dvojice. 9. februarja sta slavila na Krapju pri Ljutomeru zlato poroko zakonca g. Martin Šumak in žena Alojzija. Zlati ženin Martin, rojen leta 1857 v Vučji vasi na Murskem polju, je pred 50 leti povedel pred oltar za pet let mlajšo Alojzijo, ki si jo je izbral v Kosovi družini na Spodnji Krapji. V tej vasi, ki slovi po svojih "zmahnih hajdinskih krapcih," živita zakonca še danes. Tu so se jima rodili 4 otroci. Eden je umri že v otroških letih, Ivan je padel v svetovni vojni, Mirko in Franc pa sta delovna trgovca in izvoznika jaje, prvi v Ljutomeru, drugi v Vinici. Dolgo vrsto let je južil sam kmetov, leta 1902 pa je osnoval trgovino z jajci in perutnino in jo polagoma razvijal, dokler je ni leta 1920 prevel sin Mirko, jo razširil v izvozniško podjetje ter prenesel v Ljutomer. Zlati ženin je znan po vsem Murskem polju kot možki ljubi dobro in staro kmetsko še živ v raznih storij iz življenja muropoljskih kmetov, katerih tipični predstavniki je sam po svo

KRIŽEM PO JUTROVEM

po nemškem izvirniku K. Maya

Koj se je četa ustavila. Obkolili so me in poveljnik je pognal vranca bliže.

"Ali moreš govoriti?" me je vprašal.

Trdrovratno molčanje bi mi ne bilo nič koristilo. Zato sem odgovoril:

"Da."

"Kdo si?"

"Frank."

"Ni res! Gumrijski je si!"

"Nisem!"

"Ne laži!"

"Resnico sem povedal!"

"Bej si!"

"Nisem, pravim!"

"Kdo pa si?"

"Saj sem ti že povedal, da sem tuječ."

"Odok?"

"Iz Frankistana."

Zaničljivo se je nasmejal.

"Ali čujete?" se je obrnil k svojim ljudem, "tuječ pravi da je in iz Frankistana, pa hodi z ljudmi iz Gumrija in iz Mije na medvedi! In tudi kurdijski govor!"

Duhovitost ravno ni bila značilna lastnost tega človeka! Odgovoril sem mu:

"Bil sem gost gumrijskega beja, pa me je na lov povabil. In da vašega jezika ne govorim kakor rojen Kurd, to menda sam tudi opaziš! Kdo pa ste vi? Nekotorjanci?"

"Tako nas muslimani imenujejo."

"Tudi jaz sem kristjan."

Spet se je nasmejal.

"Ti — pa kristjan? Hadži si, keran si imel na vratu in muslimansko obleko nosiš! Prevaril bi nas rad!"

"Povem ti še enkrat, da govorim resnico!"

"Če si res kristjan, pa nam pozej, ali je Marija mati božja!"

"Da."

"Ali se sme duhovnik ženiti?"

"Ne."

"Povej mi, ali je več zakramento vo trije!"

"Več jih je."

Omeniti moram tole. Krivoeverec Nestorij — živel je v petem stoletju — je učil, da Marija ni mati božja in da je rodila le Kristusa-človeka. Priznaval je samo tri zakramente in dovolil svojim duhovnikom ženitev. Nestorijansko krivoverstvo je Cerkev ponovno zavrgla, le maloštevilni Nestorijanci so se do danes ohranili v deželah vzhodno od Mezopotamije, v kurdijskih gorah in Perziji.

Moje življenje je bilo v nevarnosti, pa vkljub temu mi ni niti na misel prišlo, da bi svojo vero zatajil.

Ko sem tudi čul odgovor.

"Torej vedi," je dejal poveljnik, "da je Marija rodila le človeka, da se duhovnik sme poročiti in da so le trije zakramenti, namreč zadnja večerja, krst in posvečenje duhovnikov. Muslimani si! In muslimani so naši najhujši sovražniki!"

Ce pa si res kristjan, si krioverec in eden tistih, ki posiljajo svoje duhovnike, da ščuvajo Kurde, Turke in Perze nad nas. In to je še hujše, kot da bi bil musliman! Razen tega je tvoj tovariš ranil nekatere naše ljudi. Zato boš moral umreti."

"Kristjan si, pa tak kryločeň! Kaj sem vam storil? Saj niti ne vem, ali ste vi napadli beja, ali je dej vas napadel!"

"Pričakovali smo beja, ker smo zvedeli, da pride v sotesko na lov. Pa ušel nam je z vsemi svojimi ljudmi."

"Kam naju peljet?"

"To boš zvedel, ko prideš domov."

"Torej pa me vsaj resi tegale neprijetnega položaja in dovoli, da sedem na konja!"

"Je tudi nam ljubše. Pa zvezali te bomo, da nam ne ubedimo."

"Kakor hočete!"

"Kaj pa tvoj tovariš? Raniel je dva naših ljudi in jezikov, ki ga ne razumemo. Pa tudi enega naših konj je ustrelil."

"Anglež je."

"Anglež? Pa nosi kurdijsko obleko!"

"Ker je v teh krajinah najpriročnejša."

"Ali je misjonar?"

"Tisto pač ne."

"Kaj pa hodi po naših krajinah?"

"Potujeva po Kurdistalu, da vidiva, kaki ljudje tod živijo, kaka mesta in kake vasi da so tod, pa kake živali in rastline."

"To pa ni priporočljivo za vaju. Vohuna sta! Kaj vaju briga naša dežela! Mi tudi ne hodimo v vaše dežele vohunit!"

Obrnil se je k svojim ljudem:

"Posadite ga na konja! In privežite ga k človeku, o katerem pravi, da je Anglež. Tu oba konja zvezite skupaj!"

Ti ljudje so imeli toliko vrvi in jermenov pri sebi, da bi bili lahko vso bejevo lovsko družino povezali. Pripravili so se torej gotovo za večje število ujetnikov.

Posadili so naju na konja, naju zvezali, privezali vsakega posebej še na konja in napečili med nama toliko vrvi, da sploh nisva mogla drug do drugega.

Anglež je gledal vse te prreditve z očmi, ki so izražala nepopisna čutstva, in potem je obrnil k meni obraz, v katerem je ležala vsa grenkoba celega sveta.

"No, sir?" sem ga vprašal. Pokimal je nekaterikrat in dejal:

"Yes — !"

Ni mu bilo treba več povedati. V eni sami besedi je ležalo celo morje klicajev.

"Ujeta sva!" sem nadaljeval.

"Yes — !"

"In polnaga!"

"Yes — !"

"In vse so nama vzeli!"

"Yes — !"

"Kako je to mogoče?"

"Yes — !"

"Pojdite se solit s svojim večnim yes! Vprašal sem vas, kako je bilo mogoče, da so naju dobili v pest!"

Spet me je pogledal s svojimi nepopisnimi očmi in z greznim obrazom je dejal:

"Kaj se pravi lopov in pobalin po kurdijsku?"

"Lopov je heilebaz, pobalin pa harambas."

"Torej vprašajte tele heile-in harambaze, kako je bilo mogoče!"

Poveljnik je najbrž čul kurdijske besede, obrnil se je in vprašal:

"Kaj se pogovarjata?"

"Tovariš mi pripoveduje, kako ste naju ujeli."

"Govorita kurdijsko, da vaju razumemo."

"Moj tovariš vendar ne zna kurdijski!"

"Torej pa nikar ne govorita o stvareh, ki jih ne smemo dovoliti!"

Spet se je obrnil, pač globoko prepričan, da je dal zelo duhovito povelje. Bil sem vesel, da nama vobče ni prepovedal dolgoročni govoriti. Pravil Kurdi bi nama gotovo zabranili vsako besedo.

Tudi najine vezi niso bile kdove kako hude. Zvezali so nama noge in potegnili vrvi pod trebuham obeh konj od enega do drugega. Od moje leve roke in noge je bila napeljana vrv k desni roki in nogi Angleževi in povrh sta bila še tudi konja v privezani drug k drugemu. Ohranila vam v trajnem spominu.

Terezija Zdešar in družina, 20691 Arbor Ave., Euclid, O.

Zahvala

Oprostite, dragi prijatelji in znanci, da sem tako dolgo odlašala se vam zahvaliti. Bilo je res vsega preveč, zato ste pa tako dolgo čakali. Tu so imena oseb, ki so se zavzela za mene: Mrs. Potokar, Mrs. Štrukelj, Mrs. Trnlik, Mrs. A. Nemec, Mrs. Kovačič, Mrs. Jagodnik, Mrs. C. Bradač in Mrs. Rogeler Mr. Svetin.

— Konfinacija dijaka Slavka Vičiča. — Ilirska Bistrica, februarja 1936. — K aretaciji dijaka Slavka Vičiča iz Ilirske Bistrice, sporočamo še nekaj podrobnosti:

Po aretaciji je odsedel teden dñi v bistriškem zaporu, nakar je bil odpeljan na Reko, kjer je bil konfiniran in obsojen za dobro petih let. Mladenič je bil namreč radi "pregreče ljubezni" do črnih srajc pod policijskim nadzorstvom, radi česar je moral biti po 9. uru zvečer doma. Toda zanašajoč se preveč na prizanesljivost policijskoga komisarja Zechinija, se Vičič ni bogve kakov prekršiti te ure. Tako je prišel dan, ko so orožniki obiskali njegov dom, a fanta niso našli doma. Ponoči so se zopet znašli orožniki na njegovem domu, vzelci ga iz postelje in odvedli v zapor. Radi tega bi bil fant mora kaznovan par dni zapora in izpuščen, da se ni par dni prej dogodil slučaj, čigar posledice so postale usodne in vrgle senco podlosti na tukajšnje višje glave. Pri predvojaških vajah, h katerim mora vsa naša mladina vsake sobote, so naši fantasti zapesti nekaj slovenskih narodnih pesmi. Seveda to ni prijalo gospodu Capocenturiju, dobro poznanemu Zrdelu, imenovanemu tudi Zadu in Grofčič, ki je imel ta dom komando čez naše fante. Zavedajoč se, da bi v slučaju, da ne bi pokazal dovolj energije in patriotizma, bila v nevarnosti njegova služba v davkarji, kamor je prišel po milosti fašja ter bi se moral vrniti nazaj k svojim šilom in kopitom. Uporabil je to priliko in napravil službeni raport, da so peli Slovencu narodne pesmi, t. j. protiitalijanske, Vičiča pa obdolžil, da je fante ševed in agitiral za slovensko besedo proti Lahom. Po vrlo kratkem zasiljanju na sodniji v Bistrici, kjer ga je posebna komisija fant je namreč mladoleten sodila, se je začel njegov križev pot. Pri tem so pomagale še informacije naših bistriških avtoritet, da se je Vičičev stanje še poslabšalo. N. Nordio, predstojnik fašistične mladine v Bistrški občini, je dal konficijski komisiji sledče spričevalo o Vičiču: Mladenič je protiven v svojih dolžnostih do režima, nevaren slovenski agitator in proti - italijanskih idej. Posledica tega je bila 5-letna konfinacija.

Ta novica se je bliskovito raznesla po vsej Notranjski dolini. Ko je prišla na uho tudi Zadelu, se je ta takole izrazil: Dobro, izvrstno, to bo služilo za zgled. Vse take ljudi bi morali podušiti.

Ta izraz glavne občinske avtoritete pokazuje jasno sliko sovraštva napram našemu življu. Saj ne bi prišlo do tega, da ne bi bili petolizni jančarji, ki so nam napravili že mnogo hudega, da s hinavsko dvorenostjo pritikajoognja temu sovraštvo. Vsi ti pomagajo, da se bolnijo zapori z našo mladino in našim narodom, da se mladenci konfirirajo itd. Vsi ti pomagajo, da izpodrivajo naše ljudi od dela, da se rušijo družine, kakor da ne bi bilo dobiti gorja, davkov, dolgov in posmanjkanja. Pravica, civilizacija in svoboda, kje si v dvajsetem stoletju!

— Star avstrijski bajonet ga je spravil v zapor. — V Podbrdu sta bila aretirana Angel Rejc, star 27 let in Franc Kemperle, star 28 let, doma iz Barič. Morala bosta presedeti nekaj mesecov in plačati 800 lir glebo. Vzrok je neznan.

V Cerknem so aretirali Teodor Lozar, staro 35 let. Presedeti bo moral na tri mesece in plačati 3,200 lir denarne kazni zaradi tihotapstva.

— Stevilne aretacije v Istri. — Reka, februarja 1936. — z Istre prihajajo poročila radi velikih

IZ PRIMORSKEGA

— Konfinacija dijaka Slavka Vičiča. — Ilirska Bistrica, februarja 1936. — K aretaciji dijaka Slavka Vičiča iz Ilirske Bistrice, sporočamo še nekaj podrobnosti:

Po aretaciji je odsedel teden dñi v bistriškem zaporu, nakar je bil odpeljan na Reko, kjer je bil konfiniran in obsojen za dobro petih let. Mladenič je bil namreč radi "pregreče ljubezni" do črnih srajc pod policijskim nadzorstvom, radi česar je moral biti po 9. uru zvečer doma. Toda zanašajoč se preveč na prizanesljivost policijskoga komisarja Zechinija, se Vičič ni bogve kakov prekršiti te ure. Tako je prišel dan, ko so orožniki obiskali njegov dom, a fanta niso našli doma. Ponoči so se zopet znašli orožniki na njegovem domu, vzelci ga iz postelje in odvedli v zapor. Radi tega bi bil fant mora kaznovan par dni zapora in izpuščen, da se ni par dni prej dogodil slučaj, čigar posledice so postale usodne in vrgle senco podlosti na tukajšnje višje glave. Pri predvojaških vajah, h katerim mora vsa naša mladina vsake sobote, so naši fantasti zapesti nekaj slovenskih narodnih pesmi. Seveda to ni prijalo gospodu Capocenturiju, dobro poznanemu Zrdelu, imenovanemu tudi Zadu in Grofčič, ki je imel ta dom komando čez naše fante. Zavedajoč se, da bi v slučaju, da ne bi pokazal dovolj energije in patriotizma, bila v nevarnosti njegova služba v davkarji, kamor je prišel po milosti fašja ter bi se moral vrniti nazaj k svojim šilom in kopitom. Uporabil je to priliko in napravil službeni raport, da so peli Slovencu narodne pesmi, t. j. protiitalijanske, Vičiča pa obdolžil, da je fante ševed in agitiral za slovensko besedo proti Lahom. Po vrlo kratkem zasiljanju na sodniji v Bistrici, kjer ga je posebna komisija fant je namreč mladoleten sodila, se je začel njegov križev pot. Pri tem so pomagale še informacije naših bistriških avtoritet, da se je Vičičev stanje še poslabšalo. N. Nordio, predstojnik fašistične mladine v Bistrški občini, je dal konficijski komisiji sledče spričevalo o Vičiču: Mladenič je protiven v svojih dolžnostih do režima, nevaren slovenski agitator in proti - italijanskih idej. Posledica tega je bila 5-letna konfinacija.

Ta izraz glavne občinske avtoritete pokazuje jasno sliko sovraštva napram našemu življu. Saj ne bi prišlo do tega, da ne bi bili petolizni jančarji, ki so nam napravili že mnogo hudega, da s hinavsko dvorenostjo pritikajoognja temu sovraštvo. Vsi ti pomagajo, da se bolnijo zapori z našo mladino in našim narodom, da se mladenci konfirirajo itd. Vsi ti pomagajo, da izpodrivajo naše ljudi od dela, da se rušijo družine, kakor da ne bi bilo dobiti gorja, dav

MORSKI RAZBOJNIK

A. Š.

"Česa?"

Držeč se za ograjo, je Miss Bishop napeto pogledala lorda Julijana.

"Blood je kupil njihovo dovojenje in svojo pravico, da jo je odvedel. Plačal jo je z biseri v vrednosti dvajset tisoč zlatih osmakov."

Lord se je nasmehnil. "Lepa cena, res! Hm, saj koncem konca so vendarle samo malopridni pridaniči... Pa to priovedovanje ni za ušesa lepega dekleta."

Ona je spet pogledala po mornarju, nato pa vprašala, toda nič več s tako gotovim glasom ko prej:

"Kako to, da vam je tisti Cahusac, ali kako se že imenuje tisti Francoz, vse to povedat?"

"Tega pa ne vem," je odvrnil lord.

"Povedal mi je pač tako,

kakor je med gusarji navada,

da se pripoveduje o takih stvari." "Tako?"

"Da; pod plaščem civilizacije smo namreč še vsi divjaki," je rekel lord.

"Toda ta Blood je ladje Royal Mary se ni najmanj neke vrste boljši človek, kakor mi je povedal Cahusac. Bil je

dočil visoko zgrajeno špansko

ladjo, ki je jadrala visoko nad vodo ter nudila izborno tarčo,

je bil takoj pripravljen, da mu odgovori s svojimi topovi. Če si tale Don Miguel, ki jadrusac mi je povedal, da se je bo-

pod špansko zastavo, želi boja,

tedaj je ladja Royal Mary baš ona, ki mu lahko ustreže. Morda je uprav danes napočil dan, da storii on konec divjanju tega blaznega Španca. Toda dobro pomereni strel z Špančeve ladje Milagrose je zadel zalogu smodnika, ki je bil spravljen v Angleževem "forecastlu," in skoraj polovica angleške ladje je zletela v zrak, še preden se je boj dobro začel. Kako je prisel smodnik v oni prostor, ni nihče vedel, kapetan sam pa tega ni preživel, da bi mogel pozneje potom preiskave dognati.

Preden so se mornarji na Royal Mary zavedli od svoje osuplosti — kapetan in tretjina posadke je bila ubita po tem prven usodnem strelu — ladja sama pa se je pohabljena zibala na valovju, so jo Španci že priklenili nase ter planili na njen krov.

Vkapetanovi kabini pod krovom, kamor so odveldli zaradi varnosti Miss Bishop, si je lord Julian prizadeval, da bi jo potalažil z zagotovilom, da se ji ni ničesar batí ker bo takoj vse dobro, čim bo stopil Don Miguel na njihov krov. Toda lord Julian sam si tega ni bil preveč gotov, kar je izdal tudi njegov bledi obraz. Ne da bi bil strahopeteč, nikakor ne! Toda bojovanje na morju, na tem mokrem elementu, in na takem lemajnem lesnem zaboju, kakrišen je bila koncem koncem jadrnica, pa je bilo spet povsem nekaj drugačega. K sreči pa ni Miss Bishop potrebovala nobene tolazbe in hidrila, katerega bi ji on lahko nudil. Res, tudi ona je bila bleda, vendar pa se je imela popolnoma pod kontrolo. Sloveč ob mizi v kabini, je še sama tolažila svojo spletenko, ki je vzdihovala v stanju groze ob njenih nogah.

In ko so se vrata kabine odprla in je stopil neter sam Don Miguel, visok in zagoren, je položil lord Julian roko na ročaj svojega meča.

Spanec je bil kratek in točen: "Ne bodite bedak," je rekel po špansko, "sicer boste storili konec bedaka. Vaša ladja se potaplja!"

Za Donom Miguelem je stalo troje, četvero mož in lord Julian je uvidel, da je brez moči. Zato je potisnil že nekoliko potegnjeni meč nazaj v tok. Don Miguel se je nasmehnil in iztegnil roko.

"Če vam je ljubo?" je dejal. Lord Julian je okopal. Pogledal je Miss Bishop.

"Menim, da boste prav storili, če mu ustrežete," je rekla gospodična, nakar je lord Julian skomignil z rameni ter mu dal svoj meč.

"Pridite vti na krov moje ladje!" jih je považil Don Miguel ter odšel iz kabine.

Sli so, kaj pa so hoteli? Ladja, ki se jim je pod nogami pogreza, vsekakor ni bila varnobičilšče. Obotavljalji so se samo toliko časa, da je Miss Bishop vzela v naglici nekaj oblike, lord Julian pa svoj kovček.

Kar pa se tiče ostalih preživelih mornarjev na ladji Royal

Mary, so naredili Španci ž njimi kratek proces.

Naj gredo v čolne, če pa teh ni dovolj, naj plavajo ali utonejo... Da so vzel lorda Julijana in Miss Arabelo na svoj krov, je bilo samo zato, ker je Don Miguel specjalni njižu veliko ceno, ki jo bo zahteval za odkupnino. Sprejel ju je v svoji kabini z veliko vlijednostjo ter poprosil za čast, da bi mu podvala svoji imeni.

Lord Julian, ki si je bil zdaj že opornogel od prve groze, je od svoje strani ponosno zahteval ime svojega zavojevalca.

"Jaz sem Don Miguel de Espinosa," je rekel Španec. "Admiral mornarice njegovega veličanstva, kralja Španije."

Lord Julian je ostrmel. — Ako se Španija dela tako silno ogroženo glede avantur kapetana Blooda, kaj naj zdaj šele Anglija odgovori, ko je enakih zlomov kriv njen lastni admiral!

"Ce je tako, ali mi hočete potemtakem povedati, zakaj se obnašete kot navaden pirat?" je vprašal lord Julian. "Menda se zavedate posledic svojega dejanja, ko boste morali dajati odgovor za kri, ki je bila prelita, in za nasilje, ki ga povzročate meni in ti-le gospodični."

"Ne povzročam vam nobenega nasilja," je rekel ter se nasmehnil kakor človek, ki ima vse trumfe v roki. "Nasprotno: rešil sem vama življenje."

"Rešili nama življenje!" Lord Julian je osupnil nad takim norečevanjem. "Kaj pa ona življenja, ki so bila uničena zaradi svojega meča."

Spanec je bil kratek in točen: "Ne bodite bedak," je rekel po špansko, "sicer boste storili konec bedaka. Vaša ladja se potaplja!"

Za Donom Miguelem je stalo troje, četvero mož in lord Julian je uvidel, da je brez moči. Zato je potisnil že nekoliko potegnjeni meč nazaj v tok. Don Miguel se je nasmehnil in iztegnil roko.

"Če vam je ljubo?" je dejal. Lord Julian je okopal. Pogledal je Miss Bishop.

"Menim, da boste prav storili, če mu ustrežete," je rekla gospodična, nakar je lord Julian skomignil z rameni ter mu dal svoj meč.

"Ameriški sportniki se trudijo, da ohranijo močvirja za pribrezališče in žirjenje vodnih ptic. Mnogo takih ptičjih sankcij je bilo izsušenih, da se je pridobilo rodovitno zemljo, a pri tem tripi sport."

Howard R. Tolley, ki je bil prej pomozni tajnik pri AAA organizaciji, bo sedaj pomagal pri novem farmskem relifnem programu, ki ima na razpolago \$500,000.

Snra, ki je bila že na tem, da bo iztrebljena s te dežele, se počuti boljše in stalno naraste v številu. Zahvala gre sportnim društrom, ki skrbijo za ugodne živiljske razmere za to divjačino.

Pri Bogu, človek, ta življenja boste draga plačali!"

Don Miguel se je spet nasmehnil. "Da, možno je... Vse je mogoče. Med tem pa sta vajini lastni življenji, za kateri bo moja dejanja in nehanja, ko boš vaš poslanik jokat na angleški dvor zaradi piratstva Dona Miguela!"

"Kapetan Blood in ostali, ki ste jih imenovali, niso admirali Anglie!" je vzklknil lord Julian.

"Da niso? Kako naj jaz to vemi? Kako naj Španija to ve?"

Mar niste vti skupaj lažnjivci, ni vrnila smehljaja. "Kaksna korist pa je pri tem, če ste imeli zadnjo besedo?" je vprašala.

(Dalje prihodnjic.)

Diyje se je zasmelj. "Delate časti, da želite človeka, ki je neoborožen in vaš ujetnik!"

Admiral je zardel v obraz. Dvignil je roko, da bi ga udaril, pa se je premislil, se obrnil na peti ter odšel iz kabine. DEVETNAJSTO POGlavje

Ko so se zaprla vrata za odhajajočim admiralom, se je Julian obrnil h gospodični Arabelli in se nasmehnil. "Zdi se mi, da sem imel zdaj jaz zadnjo besedo," je rekel ponosno.

Miss Bishop je sedla k mizi, mu pogledala v oči, pa mu vrnila smehljaja. "Kaksna korist pa je pri tem, če ste imeli zadnjo besedo?" je vprašala.

Pridobivajte člane za S. D. Zvezdo

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSLUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO FREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3,500,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO STEVLO KRAJEVNIH DRUSTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupni podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekmo svojega 42-letnega obstanka nad \$5,000,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ce se hočete zavarovati pri dobrini, pošteni in solventni podprtosti organizacije, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, ker se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poskodbe, operacije, proti bolezni in onemogočnosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16 do 55 leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16 leta. Zavaruje se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtni.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevki v mladinskem oddelku je zelo nizek, samo 15¢ za razred "A" in 30¢ za razred "B" in ostane stalni. dasi zavarovalnina v vsakem dnevu naravnega. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNISKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50¢ na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članisty štiri najmodernejše vrste zavarovanja:

Člani in članice nad 60 let starli lahko prejmejo pripadajoči jim rezervni izplačano v gotovini.

Nad 70 let starli člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a); pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vodov in sirot. Ce se nisi član ali članica te mogočne in bogate podprtne organizacije potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morale biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajoče k tej solventni katoliški podprtosti organizaciji, ustanovite ga; troba je le osem oseb v starosti od 16 do 55 leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Howard R. Tolley, ki je bil prej pomozni tajnik pri AAA organizaciji, bo sedaj pomagal pri novem farmskem relifnem programu, ki ima na razpolago \$500,000.00.

Filmska igralka Mary Ellis v lepi večerni obleki.

